

Nr 49

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1960/61 till Bidrag till metallografiska institutet m. m.

(1:a avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen (bil. 12, punkt 43) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Bidrag till metallografiska institutet för budgetåret 1960/61 beräkna ett förslagsanslag av 22 000 kronor, har Kungl. Maj:t i propositionen nr 65, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 26 februari 1960, föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna vid statsrådsprotokollet fogat avtal med Stiftelsen Svensk järn- och metallforskning, dels ock till Bidrag till metallografiska institutet för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 22 000 kronor.

Kraven på vidgad forskningsvolym inom skilda områden av tekniken har medfört ökning av de statliga ekonomiska insatserna till forskningsändamål. Även branschforskningsinstituterna har fått del i den upprustningen. Metallografiska institutet intar emellertid, jämfört med exempelvis Svenska träforskningsinstitutet, i statsbidragshänseende en mindre gynnad ställning, visserligen främst beroende på en önskan tidigare hos vederbörande intressenter att icke öka institutets beroende av staten. Riksstatsanslaget till institutet är för innevarande budgetår upptaget med 22 000 kronor.

Avtalet om Metallografiska institutet löper ut den 30 juni i år. Institutets huvudman, Stiftelsen Svensk järn- och metallforskning, har för tiden därefter hemställt om en avsevärd uppräknings av det löpande statsbidraget till driften; bidraget skulle under nästa femårsperiod höjas undan för undan och småningom komma att uppgå till drygt 400 000 kronor för år. Industriens tillskott och övriga inkomster vid institutet förutsättes bli av minst samma omfattning som för närvarande, cirka 800 000 kronor. Härvid skulle enligt stiftelseförslaget den totala utgiftsramen för år stiga till 1 200 000 kronor och en ur näringsens synpunkt såsom välmotiverad ansedd utbyggnad av forskningsverksamheten bli möjlig.

Redan i tidigare sammanhang har departementschefen understrukit värdet av den forskningsverksamhet, som bedrivs inom de statsunderstödda branschforskningsinstituterna. För det metallografiska området är departementschefen beredd tillstyrka en fortsättning av denna form för samarbete mellan staten och den privata företagsamheten. Med hänsyn till järn- och metallindustriens centrala ställning i svenskt näringsliv hyser departementschefen även förståelse för önskemålet om en ökning av det nuva-

rande bidraget i syfte att möjliggöra en utbyggnad av forskningsverksamheten vid institutet. Stiftelsen har emellertid nu föreslagit en principiell omläggning av statsstödet på hithörande område, vars genomförande kräver en mera djupgående utredning av institutets verksamhet och den framtida inriktningen av forskningen där. Departementschefen ansluter sig till vad forskningsinstitutkommittén uttalat om att en dylik utredning bör anförtros särskilt tillkallade sakkunniga, och det är departementschefens avsikt att inom kort begära Kungl. Maj:ts bemyndigande härtill. I avvaktan på resultatet av utredningen anser departementschefen det lämpligt att, såsom kommittén föreslagit, låta 1943 års avtal om institutet provisoriskt gälla under ytterligare två år. Departementschefen tillstyrker sålunda det av kommittén träffade avtalet om en sådan provisorisk förlängning. Härvid kan anslaget till institutet för budgetåret 1960/61 upptagas med oförändrat 22 000 kronor.

Utskottet finner sig på av departementschefen anförda skäl böra tillstyrka, att det mellan Kungl. Maj:t och Stiftelsen Svensk järn- och metallforskning träffade avtalet får gälla under ytterligare två år.

Utskottet finner sig även böra tillstyrka, att anslaget för nästa budgetår uppföres med oförändrat belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna vid statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 26 februari 1960 fogat avtal med Stiftelsen Svensk järn- och metallforskning;

b) till *Bidrag till metallografiska institutet* för budgetåret 1960/61 under tionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 22 000 kronor.

Stockholm den 29 mars 1960

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Ivar Johansson, Birger Andersson, Thun, Bergman, Holmqvist, Pålsson, Jacobsson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Ragnar Bergh, Nestrup och Herbert Larsson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Malmberg, Thapper, Jansson i Kalix, Persson i Växjö, Svensson i Stenkyrka, Nilsson i Göingegården, fröken Elmén, herrar Cassel, Hansson i Skegrie, Mellqvist, Gustafsson i Skellefteå, Johansson i Norrköping och Kellgren.